

Betænkning afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 8. december 2010

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og lov om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love

(Differentieret klagegebyr)

[af miljøministeren (Karen Ellemann)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 17. november 2010 og var til 1. behandling den 30. november 2010. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Planlægningsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Lovforslaget blev sendt i høring samtidig med fremsættelsen. Den 25. november 2010 sendte miljøministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Det Grønne Kontaktudvalg.

Miljøministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

Deputationer

Endvidere har Det Grønne Kontaktudvalg mundtligt over for udvalget redegjort for sin holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 16 spørgsmål til miljøministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret bortset fra spørgsmål 14-16, som forventes besvaret inden 2. behandling.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF, RV, EL og IA) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget finder, at det foreslåede gebyr på klager fra private og grønne organisationer over myndighedsafgørelser på miljøområdet er dybt problematisk fra et miljømæssigt såvel som et demokratisk perspektiv.

Nogle steder har det hidtil ikke kostet noget at klage, og andre steder har det kostet 500 kr. Lovforslaget betyder i mange tilfælde en seksdobling af gebyret. En gebyrstigning, der vel at mærke rammer individuelle borgere og organisationer, som fungerer ved hjælp af frivilligt arbejde og individuelle bidrag i 50-100 kr. størrelsen.

Klagesystemet udgør en integreret del af det danske demokrati, og deltagelsen heri bør være gratis. I et velfungerende demokrati skal alle interesser have mulighed for at komme til orde. Det gælder især de interesser, der ikke kan tale for sig selv som f.eks. naturen. Denne interesse varetager de grønne organisationer og individuelle borgere bl.a. ved at klage over tvivlsomme myndighedsafgørelser. Klagesystemet udgør derved et vigtigt element i belysningen af uhensigtsmæssigheder i lovgivning og sagsbehandling.

Med det foreslåede gebyr begrænser ministeren ikke, hvem der formelt set har ret til at klage, men hvem der har råd til at klage. Resultatet er efter partiernes overbevisning det samme, nemlig at borgeres og organisationers muligheder for at kigge de offentlige institutioner over skulderen og efterprøve deres afgørelser begrænses.

Endvidere mener partierne ikke, at ministeren har dokumenteret grundlaget for lovforslaget. Når de grønne organisationer eksempelvis får ret i tæt ved alle klager i forbindelse

med lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug, som på det seneste har givet anledning til mange klager, kan uberettigede klager ikke lægges til grund for stigningen i antallet af klager. Derudover har kammeradvokaten bekræftet, at der er tale om rimelige klager. Endelig har ministeren ikke, jf. svar på spm. 8, været i stand til at dokumentere, at der vil ske et fald i antallet af uberettigede klager, men i stedet at der vil ske et fald i alle klagesager og således også i de berettigede klager. Det finder partierne yderst problematisk, hvilket partierne også påpegede i udvalgets betænkning over L 103/104 i folketingsåret 2009-10.

Grunden til stigningen af klager skal i stedet findes i grundlaget for myndighedernes afgørelser, nemlig den sjuskede miljølovgivning, som regeringen har vedtaget med f.eks. lov om miljøgodkendelse af husdyr. En lovgivning, der forhindrer kommunerne i at foretage en ordentlig sagsbehandling. Det fører til tvivlsomme afgørelser, som borgere og organisationer påklager til klagenævne. Derfor bør ministeren se på den lovgivning, der giver anledning til klagerne, i stedet for at begrænse borgernes og organisationernes demokratiske ret til at klage over myndighedernes afgørelser.

Endelig opfordrer partierne ministeren til på forhånd at vurdere lovforslagets overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser. Det Danske Center for Miljøvurdering har meget klart sagt, at lovforslaget er i strid med internationale aftaler, og at lovforslaget bør forelægges for EU-Domstolen. Således finder partierne, at lovforslaget kan være i strid med intentionerne i Århuskonventionen.

Liberal Alliance, Kristendemokraterne, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen. En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

*Peter Juel Jensen (V) **nfmd.** Eyvind Vesselbo (V) Erling Bonnesen (V) Birgitte Josefsen (V) Hans Christian Thoning (V) Jørn Dohrmann (DF) Liselott Blixt (DF) Carina Christensen (KF) Tage Leegaard (KF) Torben Hansen (S) Mette Gjerskov (S) Flemming Møller Mortensen (S) Ida Auken (SF) **fmd.** Steen Gade (SF) Johs. Poulsen (RV) Per Clausen (EL) Juliane Henningsen (IA)*

Liberal Alliance, Kristendemokraterne, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Kristendemokraterne (KD)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Siumut (SIU)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Radikale Venstre (RV)	9	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

Oversigt over bilag vedrørende L 58

Bilagsnr.	Titel
1	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
2	Høringssvar og høringsnotat, fra miljøministeren
3	Henvendelse af 26/11-10 fra Det Grønne Kontaktudvalg
4	Materiale til brug ved Det Grønne Kontaktudvalgs foretræde 1/12-10
5	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 58

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om at vurdere, om der kan være tale om lovsjusk set i lyset af hastværket med lovforslaget, der har medført en meget kort høringsfrist og ringe mulighed for efterfølgende sagsbehandling i ministeriet, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om kommentar til henvendelsen af 26/11-10 fra Det Grønne Kontaktudvalg, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvor mange kr. hver enkelt klageberettiget organisation ville have været pligtige til at betale i klagegebyr i årene 2007, 2008 og 2009, hvis der på daværende tidspunkt havde været krav om 3.000 kr. i gebyr, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvor mange kr. hver enkelt klageberettiget organisation ville have til gode som følge af medhold i sager i årene 2007, 2008 og 2009, hvis der på daværende tidspunkt havde været krav om 3.000 kr. i gebyr, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvilke sager der giver anledning til tilbagebetaling af gebyr, hvis en afgørelse »ophæves eller ændres, eller hvor klageren får helt eller delvist medhold«, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvor mange pct. af sagerne, der faldt ind under kategorierne »ophæves eller ændres, eller hvor klageren får helt eller delvist medhold« i 2007, 2008 og 2009, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvor mange pct. af sagerne vedrørende miljøgodkendelse af husdyrhold, der faldt ind under kategorierne »ophæves eller ændres, eller hvor klageren får helt eller delvist medhold« i 2007, 2008 og 2009, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm., om der ikke findes dokumentation for, at antallet af åbenlyst grundløse klager vil blive reduceret ved et klagegebyr, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm., om formålet med klagegebyret er at få de grønne organisationer til at klage mindre, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm., om klagemuligheden har været med til at dokumentere de store problemer og forskelligartet sagsbehandling i kommunerne af lovgivningen vedrørende miljøgodkendelser af husdyrhold, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
11	Spm., om muligheden for at påklage en sag kan være med til at belyse uhenigtsmæssigheder i både lovgivning og sagsbehandling og dermed være et vigtigt bidrag til, at demokratiet fungerer, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
12	Spm., om ministeren agter at følge Det Danske Center for Miljøvurderings anbefaling om, at »den påtænkte gebyrforhøjelse bør selvsagt være en sag, som fremlægges for EU-Domstolen«, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
13	Spm. om kommentar til materiale fra Det Grønne Kontaktudvalg, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
14	Spm. om den procentvise fordeling af klager i Naturklagenævnet, til miljøministeren
15	Spm. om, hvorvidt et klagegebyr på 3.000 kr. er foreneligt med Århuskonventionen, for så vidt angår klager fra klageberettigede organisationers lokalafdelinger, til miljøministeren

- 16 Spm., om ministeren har konsulteret Europa-Kommissionens juridiske tjeneste med henblik på at afklare lovforslagets overensstemmelse med EU-retten, jf. svar på spm. 12, til miljøministeren